

د افغانستان جمهوریت

د عدلیې وزارت

مقررہ تصفیہ معاملات پولی غیر نقدہ

رسمی جریدہ

شماره اول مورخ ۱۵ حمل ۱۳۶۷

نمبر مسلسل - ۶۶۳

مصوبه شورای وزیران جمهوری افغانستان

شهر کابل

شماره: ۲۴۲

تاریخ: ۱۳۶۶/۸/۲۶

در مورد مقررہ تصفیہ معاملات پولی غیر نقدہ

شورای وزیران جمهوری افغانستان تصویب مینماید:

((مقررہ تصفیہ معاملات پولی غیرہ نقدہ منظور است، در جریدہ رسمی نشر گردد.))

سلطانعلی کشتمند

صدراعظم جمهوری افغانستان

مقررہ تصفیہ معاملات پولی غیر نقدہ

فصل اول

احکام عمومی

مادہ اول:

این مقررہ بمنظور تنظیم معاملات پولی غیر نقدہ و کاهش دوران پول نقد وضع گردیده است.

مادہ دوم:

درین مقررہ اصطلاحات آتی معانی ذیل را دارد:

۱- تصفیہ معاملات پولی غیر نقدہ:

عبارت از تادیاتیست که بدون وجه نقدہ از طریق انتقال وجوه از یک حساب به حساب دیگر باسناد فرمایش اشخاص حقیقی و حکمی بر مبنای اسناد معاملاتی که در فورمه های تثبیت شده ترتیب میگردد بوسیله بانک صورت میگیرد.

۲- چک معاملاتی:

عبارت از فرمایش تحریری بانک است که بروی یک فورم مخصوص تنظیم گردیده و طی آن از بانک های جمهوری افغانستان تقاضا شده است تا وجه مندرج در فرمایش را از حساب دارنده چک بحساب حامل چک انتقال دهد.

۳- فرمایش تادیاتی:

عبارت از فرمایش یکی از مراجع به بانک معامله دار مبتنی بر انتقال وجوه معینہ پولی از حساب او بحساب مرجع دیگر در همان بانک و یا سایر بانکها میباشد.

۴- لیتراف کریدت:

عبارت از فرمایش بانک معامله دار خریدار به بانک معامله دار فروشنده است تا برویت اسنادیکه در مقاله اولی پیشبینی شده تادیات نقدی را انجام دهد.

۵- مطالبه تادیاتی:

عبارت از سند معاملاتیست که طی آن گیرنده، پرداخت مبلغ معینی را در برابر تسلیمی اموال و یا انجام خدمات برای خریدار از طریق بانک تقاضا مینماید.

۶- موسسات دولتی:

عبارت از وزارتها، ارگانهای مرکزی، ادارات، تصدیها و شرکت های دولتی میباشد.

ماده سوم:

احکام این مقرر بر معاملات بین موسسات دولتی، کوپراتیوی و مختلط، سازمان های اجتماعی، شرکت ها و بین مراجع فوق الذکر و سکتور خصوصی و اشخاص انفرادی قابل تطبیق است.

ماده چهارم:

د افغانستان بانک بحیث مرکز معاملات در جمهوری افغانستان بوده سازماندهی و تطبیق سیستم معاملات در اقتصاد ملی را بعهده دارد.

ماده پنجم:

۱- د افغانستان بانک طرز العمل مربوط بانجام تصفیه غیر نقدی معاملات پولی را مطابق به قوانین نافذ کشور و با نظر داشت خصوصیات بخش های مختلف اقتصادی تنظیم مینماید این طرز العمل از طرف کلیه موسسات دولتی، کوپراتیوی مختلط، سازمان ها و شرکتها واجب الرعايت است.

۲- د افغانستان بانک عملیات محاسبوی سکتور دولتی و خصوصی را در ارتباط باتجارت خارجی و سایر انواع همکاری متقابل با کشور های خارجی را تنظیم و عملی می نماید.

ماده ششم:

بانکهای تجاری و اختصاصی جمهوری افغانستان تصفیه معاملات پولی غیر نقده را در ساحات مربوط خویش تنظیم و تطبیق نموده و به هدایت د افغانستان بانک خدمات مربوط به تصفیه غیر نقده معاملات پولی شرکت های خصوصی و اشخاص انفرادی را در رابطه به تجارت خارجی انجام میدهد.

ماده هفتم:

مؤسسات دولتی، کمیته های اجراییه جرگه نماینده گان شهرها، سازمانهای اجتماعی و شرکت هائیکه بیش از نصف سرمایه آنها متعلق به دولت باشد دارای های پولی و قرضوی خود را در حسابات خویش نزد د افغانستان بانک نگهداری مینمایند.

کوپراتیف ها و سایر شرکت های مختلط سکتور خصوصی میتوانند با در نظر داشت ساحه فعالیت شان دارای های خود را در بانک مرکزی و یا سایر بانکهای جمهوری افغانستان نگهداری کنند.

ماده هشتم:

مراجع مختلف میتوانند از دارای های خویش در حسابات بانکی شان به اهدافیکه حساب مربوط به آن منظور افتتاح گردیده است استفاده نمایند.

ماده نهم:

طرز افتتاح و قطع حسابات در بانکها توسط د افغانستان بانک تنظیم میگردد.

ماده دهم:

تصفیه معاملات پولی بین مؤسسات دولتی، مختلط، کوپراتیفی، سازمانها و شرکتهها بصورت غیر نقده و بوسیله اسناد حسابی که در این مقرره پیشبینی شده انجام میگردد:

(۱) تصفیه معاملات پولی مراجع مذکور با شرکت های خصوصی و اشخاص انفرادی در صورتیکه مبلغ متجاوز از ده هزار افغانی باشد بشکل غیر نقده صورت میگیرد.

(۲) در معاملاتیکه مبلغ آن کمتر از ده هزار افغانی باشد، شکل معامله به موافقه جانبین تعیین میگردد. در حالات استثنایی انجام تصفیه معاملات پولی که مبلغ بیش از ده هزار افغانی را احتوا نماید صرفا بعد از اجازه د افغانستان بانک بشکل نقده امکان پذیر است.

قوای مسلح از این امر در شرایط امروزی مستثنی است.

ماده یازدهم:

معاملات غیر نقده با رعایت شرایط ذیل صورت میگیرد:

۱- معاملات صرفا از طریق بانک انجام می یابد.

۲- تادیات بعد تسلیمدهی اموال یا انجام خدمات صورت میگیرد.

۳- تادیات پیشکی در برابر اموالیکه توسط ارگانهای پرچون فروشی وزارت تجارت کوپراتیف های مربوط اتحادیه کوپراتیفهای دهقانان ج.ا، عرضه میشود و یا در حالاتیکه توسط قوانین پیشبینی گردیده مجاز است.

۴- تادیات بر اساس موافقه و یا فرمایش تادیه کننده صورت میگیرد.

۵- تادیات در صورتی انجام شده میتواند که در حساب تادیه کننده دارایی پولی خودی و یا قرضوی که بهمین منظور اخذ گردیده موجود باشد.

۶- اجرای تادیات يك مرجع از حساب مرجع دیگر مجاز نیست.

۷- شمول وجوه بحساب گیرنده صرف بعد از پرداخت آن از حساب تادیه کننده صورت میگیرد.

معاملات توسط چکهای معاملاتی و سایر چکهای معتبر و قابل قبول برای بانك ازین حالت مستثنی است.

ماده دوزادهم:

تادیات از حسابات جاری و سایر حسابات دارایی خودی مطابق به تناوبیکه در مقررات پیشبینی گردیده است صورت میگیرد. تناوب تادیات در دارایی های بدست آمده از فروش اموال و خدمات تحت تضمین بانك که موعده باز پرداخت آن بسر رسیده باشد. و یا اینکه تصمیم شورای وزیران در زمینه موجود باشد رعایت نمیگردد.

ماده سیزدهم:

تصفیه معاملات غیر نقده موسسات دولتی، مختلط، کوپراتیفی، سازمانها و شرکتهای از طریق فرمایش تادیاتی، انتقالات چکها معاملاتی، مطالبات تادیاتی لیتراف کریدت و تادیات پلانی انجام میپذیرید. اشکال دیگر تصفیه معاملات غیر نقده توسط د افغانستان بانك صورت گرفته میتواند.

ماده چهاردهم:

تبدیل چکهای معاملاتی به پول نقد و یا حصول مبالغ باقیمانده چك بصورت نقده مجاز نیست.

ماده پانزدهم:

برداشت وجوه از حسابات تادیه کننده بدون موافقت یا فرمایش او جز درحالاتیکه توسط قانون پیش بینی شده باشد و یا تضمین قبلی بانك در زمینه موجود باشد صورت گرفته نمیتواند.

ماده شانزدهم:

در صورتیکه تحویلدهی اموال و یا عرضه خدمات بصورت دوامدار انجام یابد خریدار میتواند با فروشنده بشکل تادیات پلانی تصفیه حساب نماید. درین حالت در برابر هر معامله جداگانه تادیه صورت نمیگیرد، این تصفیه به شیوه انتقالات پولی متناوبیکه مبالغ و مواعید آن قبلا بین جانبین موافقه شده اجرا میشود.

ماده هفدهم:

(۱) شکل و ترتیب پرداخت ها در قرارداد تثبیت میگردد، قرارداد باید منعکس کننده مثمر ترین شکل تادیه مطابق خصالت مناسبات اقتصادی، خصوصیات ساحوی جانبین بوده و فاصله بین زمان تحویلدهی اموال یا عرضه خدمات را با زمان تادیه متقابل پولی هر چه کوتاه تر پیشبینی نماید.

(۲) در حالات مشخص د افغانستان بانک میتواند شکل پرداخت های پولی را برای انواع مشخص اموال و یا خدمات و یا برای کتگوری های معین فروشندگان یا خریداران توسط دستور العمل ها تثبیت نماید در قراردادهای مربوط صرف همان شکل پرداخت تعیین و پیشبینی میگردد.

ماده هجدهم:

طرز انجام معاملات و قرضه دهی در ارتباط با معاملات شکل اسناد و سایر مشخصات مربوط به معاملات توسط د افغانستان بانک تثبیت میشود. تمام بانکها، موسسات دولتی، مختلط و کوپراتیفی، سازمانها و شرکتها مکلف به رعایت آن میباشند.

ماده نوزدهم:

تادیه کننده میتواند در حالاتیکه در اسناد تقنینی مربوط و یا قرارداد منعقدہ پیشبینی شده باشد بصورت کلی یا قسمی از تادیه امتناع ورزد.

ماده بیستم:

مناقشات در مورد امتناع خریدار از پرداخت در برابر مطالبات تادیاتی فروشنده مطابق به احکام قوانین و مقررات مربوط توسط محاکم ذیصلاح رسیدگی میشود.

ماده بیست و یکم:

مطالبات تادیاتی که از طرف موسسات مربوط در ارتباط با استفاده مراجع از آب، گاز، برق، تیلیفون، پست و تلگراف به بانک ارائه میگردد مطابق به احکام قانون از حساب مرجع استفاده کننده پرداخته میشود.

فصل دوم

احکام جزائی

ماده بیست و دوم:

در صورتیکه فروشنده (گیرنده) مطالبه تادیاتی و یا اسناد دیگری را بخاطر اخذ پول از حساب تادیه کننده به بانک ارائه میدارد و این مطالبه یا اسناد بصورت کلی و یا قسمی با واقعیت مطابقت نداشته باشد گیرنده مکلف به پرداخت جریمه معادل هشت فیصد مبلغ مندرج اسناد به بانک میباشد.

ماده بیست و سوم:

در حالتیکه تادیه کننده در برابر اموال و یا خدمات که بدست آورده است فرمایش تادیاتی و یا چک به بانک ارائه بدارد و مبلغ مندرج درین فرمایش یا چک بصورت کلی یا قسمی مطابق با حجم واقعی اموال تسلیم داده شده یا خدمات انجام شده نباشد تادیه کننده مکلف به پرداخت پول باقیمانده با هشت فیصد جریمه آن میباشد تادیات پیشکی مجاز از این امر مستثنی است.

ماده بیست و چارم:

موسسات دولتی، مختلط و کوپراتیفی، سازمانها و شرکتهای مکلف اند در مدت پانزده روز بعد از انقضای میعاد موافقت شده تادیات لازم را در برابر اموال و یا خدماتیکه بدست آورده اند انجام دهند. در غیر آن در برابر هر روز تاخیر مکلف به پرداخت جریمه معادل ۰,۰۵ فیصد مبلغ تادیه ناشده بنفع بانک میباشد.

ماده بیست و پنجم:

موسسات دولتی، کمیته های اجرائیوی شورای نمایندگان مردم شهرها، شورای مرکزی اتحادیه کوپراتیف های دهقانان ج.ا، سازمانها و شرکتهای مختلط مکلف اند در ظرف یکماه بعد از حصول صورت حساب بانک از انتقال مبالغ اضافی بحساب شان بانک مربوط را مطلع سازند، در غیر آن در برابر هر روز تاخیر مکلف به پرداخت ۰,۰۵ فیصد مبلغ اضافی انتقال یافته جریمه میباشد.

ماده بیست و ششم:

هر گاه بانک مبلغ بیشتر از حد معینه را از حساب مشتری برداشت نماید مکلف است الی تصحیح حسابات مربوط روزانه ۰,۰۵ فیصد وجه اضافه برداشت را بصورت جریمه به مشتری بپردازد.

ماده بیست و هفتم:

مؤسسات دولتی، بانکها، کمیته های اجراییوی جرگه نمایندگان شهرها و ولایات، کوپراتیف ها شرکتهای مختلط برای آنعده از کارمندانیکه در زمینه مرتکب تخلف و سهل انگاری میگردند در تطبیق جزاهای پیشبینی شده قوانین تدابیر لازم اتخاذ نمایند.

فصل سوم

احکام نهائی

ماده بیست و هشتم:

مؤسسات دولتی، مختلط و کوپراتیفی، سازمانها و شرکتهای مکلف به رعایت احکام این مقررہ میباشند. بانک ها هنگام اجرای معاملات از رعایت احکام این مقررہ و از معتبر بودن اسنادیکه توسط مراجع مختلف به بانک ارائه میگردد کنترول به عمل میاورند.

ماده بیست و نهم:

مشتریان بانک مکلف اند از عدم قناعت شان با صورت حساب ارائه شده طی مدت یک ماه به بانک مربوطه اطلاع دهند، در غیر آن صورت حساب مذکور قبول شده تلقی میگردد.

ماده سی ام:

این مقررہ بعد از نشر در جریده رسمی نافذ است.